

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA REPUBLIKE SRPSKE
SRPSKA STANICA JAVNE BEZBJEDNOSTI ILIDŽA
I L I D Ž A

02970064

Broj- 01-03-927/93
Dana: 20.09.1993.godine

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA REPUBLIKE SRPSKE
- B I J E L J I N A -
CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI SARAJEVO
- S A R A J E V O -

VEZA- Depeša broj 09/1-601/93 od 21.08.1993.godine.

Proces komadanja Jugoslavije, a posebno događaji koji su se odigravali na području Hrvatske, upućivali su na to da sličnu sudbinu može da doživi Srpski narod na području tadašnje Bosne i Hercegovine. Sistematsko preuzimanje vlasti u svim subjektima države i privrede, kontrola i preuzimanje kapitala, procesi koji su se odigravali u tadašnjoj vojsci, stvorena koalicija između Muslimana i Hrvata, protiv interesa Srba do koje je došlo posle izbora i stvaranja nacionalnih partija, podjele do kojih je došlo u MUP, obavezovati pvu SJB da preduzme odgovarajuće mjere na zaštiti interesa Srpskog naroda na području koje ona kontroliše i šire.

Podjele u MUP-a tadašnje BiH, bile su sve izraženije i radikalnije što se direktno prenosilo i na SJB na području grada. U odnosu na nacionalnu strukturu zaposlenih kao na strukturu stanovništva opštinama na kojima su djelovale SJB, nacionalne stranke su preuzimale kontrolu nad tim stanicama, a samim tim stvoreni su preduslovi da se kontroliše i cijelo područje opštine obzirom da se vojska pasivno odnosila prema nastalim događajima. Bez otpora stranka SDA preuzima punu kontrolu nad SJB Stari Grad, Centar, Novo Sarajevo i Novi Grad, a posledica toga je jedan poginuli Srbin pripadnik milicije u Novom Sarajevu i izrazito težak položaj Srba na

području opštine Ilidža, gdje je posle stranačkih Izborâ vlast preuzela SDA.

Teritorija koju je obuhvatala opština Ilidža svojim položajem i specifičnostima strateškim objektima drumskim i željezničkim saobraćajnicama koje su Sarajevo povezivale sa Istočnim i Srednjim dijelom Bosne i Hercegovine imala je za Muslimane poseban značaj sa vojno političkog i drugih aspekata.

Početakom 1991.godine sve više je zagovarana ratna operacija u cilju ostvarivanja nacionalnih interesa, o čemu su pripadnici milicije srpske nacionalnosti informisani na ilegalnim sastancima koje je organizovao Kovač Tomislav tada komandir SJB Ilidža. Pored obaveze okupljanja Srba i njihove pripreme za rat na tim sastancima koji su održavani u Dobrinji, Ilidži i Blažuju dogovoreno je da se intezivno radi na naoružavanju građana srpske nacionalnosti. Dopremanje naoružanja vršeno je sa Ravne Romanije, Pala, Sokolca, Kalinovika, selo Nedavići, Trnovo selo Tošići, Hadžići, kasarna Jusuf Džonlagić, Lukavica i Nedjarići.

Dana 05.03.1992.godine blokiran je i stavljen pod kontrolu magacin MUP-a Donji Potok a oružje i municija podijeljena je srpskom naordu. Blokada magacima izvršena je u trenutku kada je oružje, municija i oprema trebala da se dislocira u grad.

Prva oružana akcija pripadnika milicije organizovano je dana 04.04.1992.godine na objekte specijalne jedinice MUP-a u Krteljima kada su iz grada dolazili organizovani KONVOJ-i vozila i Muslimana da voze oružje, municiju, oklopna sredstva, specijalna vozila i opremu. U oružanim sukobima do kojih je došlo na licu mjesta pronadjen je 1 Musliman, a zaplijenjeno je 12 oklopnih sredstava, veća količina oružja municije i opreme. U ovoj akciji posebno se istakla RSM Vojković. Na barikadi kod Doma zdravlja u Ilidži zarobljena su dva KONVOJ-a u kojima su se nalazila 42 muslimana i veća količina pješadijskog naoružanja.

Jedan od prioriternih zadataka bio je i jačanje rezervnih stanica milicija Centar-Ilidža, Lužani i Blažuj koje su pokrivale gradsko područje opštine, koje je strateški imalo navjeći značaj., kao i protjevanje Muslimana iz SJB, a to su bili preduslovi za stvaranje srpske SJB.

Sprovođenje u djelo dobivenih zadataka izvršeno je sa mnogo odgovornosti od strane komandira rezervnih stanica, dijela rukovodnog kadra SJB i istaknutih pripadnika aktivnog sastava milicije .

Stvaranje Srpske stanice milicije izvršeno je početkom marta 1992.godine a podjela rjepenja Srpskog MUP-a radnicima u SJB izvršena je 1.4.1992.godine na dan kada je na platou ispred Izvršnog vijeća organizovan miting za jedinstven MUP.

U svemu tome značajan doprinos dala je SNB, odjeljenje veze i Krim. služba na prikupljanju korisnih saznanja o namjerama Muslimana. Pokrivanje sistema veze u svakom trenutku je vršeno sa najmanje jednim Srbinom. Sa svim depešama važnijeg sadržaja naslovljene na Mlivić Edina načelnika stanice prvo je upoznavan Tomo Kovač, a zatim po dogovoru postupano po istim.

Sva privedena lica Muslimani detaljno su ispitivana u cilju prikupljanja korisnih saznanja oko njihovih namjera. Represivne radnje koje su po raznim osnovama u odnosu na njih preduzimate za rezultat su imale njihovo sve intezivnije iseljavanje i bježanje sa ovoga područja.

Situacija na terenu se iz dana u dan sve više usložnjavala, zbog čega su organizovane barikade na glavnim saobraćajnicama, u Nedjaričima, Kasindolskoj ulici(2), kod Doma zdravlja, ulica Butmirska, kod Instituta ul. Hrasnička, na ulazu u Otes, Osjek, Mostarskom raskršću i Kobiljači a minirana je pruga Mostar-Sarajevo, kao i tranvajaska pruga. Povezivanjem postavljenih barikada stvarala se prva linija odbrane slobodne Srpske teritorije.

Istovremeno sa pripadnicima Rezravnog sastava milicije obezbjeđivani su strateški objekti- pošta, Opština, Komplex Hotela, Terminal, benzinske pumpe, aerodrom, a u Radnim organizacijama zaduženi su odgovorni radnici da čuvaju materijalna dobra i da nas obavještavaju o svim promjenama.

Formiranjem linije odbrane napadi na slobodnu teritoriju postajali su sve učestaliji, a to se posebno odnosilo na naše ulice Kašindolske ulice i Nedjarića, linija Doma zdravlja, Šumažrske i Pejtona.

Razvoj događaja nametao nam je potrebu formiranja jedne mobilne jedinice, pa je početkom maja mjeseca formirana Specijalna jedinica pri SSJB.

Od izvršenih napada potrebno je istaći sledeće:

Dana 04.04.1992.godine izvršen je jak kombinovani artiljerijski-pješadijski napad na liniji Doma zdravlja, koji su pripadnici milicije uspješno odbili, premda je neprijatelj koristio dva transportera, dok smo mi imali na raspolaganju samo pješadijsko naoružanje i nekoliko protivoklopnih sredstava.

Dana 22.04.1992.godine izvršen je opšti napad na sve linije odbrane slobodne teritorije i trajao je 12 časova uz jaku artiljerijsku pripremu, samo u neposrednoj blizini SJB palo je 83 granate. U odbrani ugrožene linije Pejton učestvovala je i jedinica milicije SJB Hadžići.

Dana 14.05.1992.godine izvršen je jak iznenadni napad iz pravca Soolović Kolonije i Hrasnice kada je poginulo više dobrovoljaca i kada je neprijatelj opasno ugrozio te prostore.

Organizaciju odbrane u navedena tri slučaja kao i drugim manjim napadima vršio je gospodin Kovač Tomislav sa svojim saradnicima sa mnogo uspjeha što potvrđuje činjenica da neprijatelju nismo prepustili ni pedalj naše teritorije naprotiv osvojili smo nove. Kada su u pitanju ofanzivne akcije izvedene od strane pripadnika SJB sa osvojenim novim prostorima navodimo sledeće:

Dana 13.05.1992.godine skupa sa pripadnicima SJB Hadžići oslobođeno je Binježevo, te na taj način, spojena slobodna teritorija opštine Hadžići sa Ilidžom.

U periodu od 15.5.-31.5.1992.godine oslobodjeni su veliki prostori Mjesne zajednice Rakovica, čime su povezani slobodni prostori Kobiljače i Blažuja, a neprijatelju su naneseni znatni gubici.

Dana 1.6.1992.godine počela je akcija oslobađanja Agatovića strateškog uporišta muslimana gdje im se nalazila i fabrika municije i naoružanja. Akcija je uspješno završena čime su spojeni prostori Butila i Rajlovca. U ovoj akciji poginuo je Mijanović Miroslav, a jedan pripadnik ranjeno.

Dana 9.6.1992.godine probijena je linija odbrane u ulici Kasindolska, uspješnom akcijom Specijalne milicije vraćene su izgubljene teritorije i osvojene nove sve do rijeke Dobrinje, gdje se i sada nalazi prva linija fronta. U akciji su neprijatelju nanešeni znatni gubici, a pomjeranjem linije ostvarena puna kontrola Energoinvesta.

Dana 17.6.1992.godine u akciji oslobađanja Aerodromskom naselja poginula su dva pripadnika Specijalne jedinice: Vasiljević Srdjan i Kovač Božidar, a sedam je teže ranjeno.

Dana 19.9.1992.godine oslobodjeno naselje Doglodi te se na taj način došlo iza ledja naselju Otes.

Pripadnici Specijalne jedinice tri puta su osvajali tržišni centar "Cenex" na Stupsko brdo, u kojim akcijama su poginula dva pripadnika milicije: Milidrag Relja i Golijanin Boban.

Dana 1.12.1992.godine Specijalna jedinica sa još jednim vodom aktivnog i rezervnog sastava milicije u sadejstvu s Vojskom Republike Srpske učestvovala je u oslobađanju naselja Otes. U akciji su poginuli Komarica Dragan i Bošnjak Predrag dok je 10 pripadnika ranjeno.

Pored navedenoga Specijalna jedinica i pripadnici aktivnog i rezervnog sastava milicije aktivno su učestvovali u mnogim drugim akcijama što je detaljnije napisano njihovim posebnim Izvještajima koje Vam dostavljamo u prilogu akta.

Poseban doprinos u ostvarenju interesa Srpskog naroda SJB je dala i kroz svoju redovnu aktivnost o ratnim uslovima, a između ostalog izdvajamo otkrivanje nelegalnog prevoza municije, baruta u KONVOJ-ima UNHCR-a za potrebe oružanih snaga muslimanske BiH.

U realizaciji svih navedenih zadataka posebne zasluge imaju sledeći pripadnici SJB Ilidža.

- ① KOVAČ TOMISLAV, komandir, a zatim načelnik SJB, organizovao je i rukovodio svim navedenim aktivnostima. Poseban doprinos je dao u pripremi Srpskog naroda na odbranu, formiranje Srpske stanice javne bezbjednosti, organizovanje ilegalnog rada, naoružavanje Srpskog naroda. Njegova odlučnost i sposobnost da realno procjenjuje nastale i buduće događaje i preduzima odgovarajuće mjere činili su ga rukovodiocem i vojskovođjom od ugleda i povjerenja. U to vrijeme drugog inicijatora i organizatora Srpskog naroda na odbranu na ovim prostorima njemu ravnom nije bilo, zato ga predlažemo za najveće društveno priznanje Republike Srpske.
- ② BUDIŠA PETKO, komandir, zatim načelnik SJB Ilidža prvi saradnik, Tomislava Kovača dao veliki doprinos u sprovođenju dobivenih zadataka. Istakao se u rukovođenju Stanicom.
- ③ ČERANIĆ PREDRAG, načelnik SNB u Ilidži organizovao rad Službe učestvovao u njenom tehničkom opremanju. Dokazao se u organizovanju Službe i prikupljanjem korisnih saznanja.
- ④ ŠHOVAC GORAN, komandir SM Kula, istakao se velikom hrabrošću u svim ofanzivnim akcijama, a učestvovao je u svakoj na području SM Kula većem dijelu akcija na području Ilidže, što ga svrstava u najhrabrije borce ovih područja. Takodje je pokazao i organizatorske sposobnosti kod formiranja SM Kula i SM Trnovo. O radu SM Kula izvještaj će biti direktno dostavljen CSB-u pa Vas molimo da isti pripojite spisu, a u istom će biti sadržani konkretni zadaci o

Svakoj akciji i zaslužnim pripadnicima SM Kula.

5. Glavaš Tihomir, načelnik SJB Hadžići, pomoćnik načelnika za poslove milicije SJB Ilidža, a zatim načelnik stanice, pored zasluga oko organizovanja odbrane srpskog naroda u Hadžićima i formiranja Srpske stanice javne bezbjednosti na tim prostorima dva puta je neposredno sa jedinicom milicije učestvovao u odbijanju muslimanskog naroda na Ilidžu. Raspoređivanjem na poslove i radne zadatke načelnika SJB Ilidža i na ovim prostorima pokazao je organizatorske sposobnosti.
6. Okuka Branislav, komandir specijalne jedinice, svojom sposobnošću i hrabrošću u gotovo svim akcijama nametnuo se sebi jednakinim borcima da ga izaberu za svoga vođu. Kao komandir jedinice odlikuje se studioznošću, preciznošću u planiranju i izvođenju akcije, dobrom pripremom i principijelnošću.
7. Grgić Grujo zamjenik komandira specijalne jedinice, Golub Zoran pomoćnik komandira, Domazet Vukan, Tešić Duško, Tolj Aco, Govedarica Ljuban, Adamović Miroslav, Kezunović Zoran, Marković Krst Gogić Dragan, Jerkić Đuro, Cerovina Goran i Andrić Milovan četrnaest gotovo jednakih boraca koji čine okosnicu specijalne jedinice. Nesebični i izrazito hrabri u borbi, bez imalo rezerve ulaze u svaki okršaj. U izvršavanju zadataka daju primjer drugima kako se treba boriti za postavljeni cilj i za svoga druga. Mnogo više o njima i njihovim uspjesima napisano je u njihovom izvještaju koji vam u prilogu akta dostavljamo.
8. Samrdžija Sreto, milicionar sada pomoćnik komandira za pogranične prelaze sigurno najangažovaniji aktivni milicionar, jedan od najpovjerljivih Tomini ljudi, čovjek koji je izvršavao najslabije i najopasnije poslove kod naoružavanja i organizovanja srpskog naroda. Konspirativnost, hrabrost, odlučnost, upornost, i disciplinovanost su osobine koje su ga činile povjerljivim i pouzdanim.

9. Nikolić Radomir načelnik odjeljenja za spriječavanje i otkrivanje krivičnih djela, sada pomoćnik načelnika za poslove milicije, organizovao je rad i formirao krim službu i krim tehniku. Pokazao organizatorske sposobnosti u prikupljanju kvalitetnih informacija o neprijatelju. Aktivno učestvovao u otkrivanju baruta u plinskim bocama u konvojima UNHCR-a. Neposredno učestvovao u akciji oslobađanja Otesa.

10. Knežević Vlatko, komandir RSM Lužani sada komandir SM Ilidža. Zgonjanin Zdravko, komandir SM za pogranične prelaze.

Kalajdžić Dušan, komandir RSM Blažuj.

U vrijeme pripreme ustanka Srpskog naroda izvršavanje određenih zadataka zbog navika i važećih propisa bilo je vrlo teško izvršavati sa redovnim sastavom milicije pa je najveći dio tih poslova obavljao rezervni sastav, u čemu su se posebno istakli komandiri rezervnih stanica milicije. Dobiveni zadatakda RSM očiste od pripadnika muslimanske nacionalnosti izvršili su vrlo odgovorno i efikasno kao i njihovo razoružavanje. Izvršenjem ovoga zadatka stvoreni su preduslovi za brže i efikasnije izvršavanje povjerljivih zadataka. Jedan od njih je bilo što više povjerljivih i odgovornih građana srpske nacionalnosti dovesti u rezervni sastav i naoružati što su takode kvalitetno uradili. Dobri rezultati su ostvareni na prikupljanju korisnih saznanja praćenju uticajnih Muslimana, zaštiti objekata, formiranju barikada u neposrednim ratnim dejstvima.

Iz izvještaja RSM najbolje se vidi njihov kolektivni udio i udio pojedinaca u organizovanju ustanka srpskog naroda i u neposrednim ratnim aktivnostima, kroz koje su dali prijedloge za odlikovanja pripadnika RSM.

11. Tomić Radoslav, milicionar, sada komandir SM Rajlovac, Andžić Slaviša, milicionar sada pomoćnik komandira SM Rajlovači i Krstić Miroslav, milicionar skupa sa Samrdžija Sretom samostalno izvršavali su najsloženije i najteže zadatke od čega izdaju jamo : konstantno praćenje kretanja i rada rukovodnog kadra Muslimana u SJB, prevoženje naoružanja i njihova podjela, koordiniranje rada rezervnih stanica milicije, organizovanje ilegalnih sastanaka, animiranje ostalih pripadnika redovnog sastava

na angažovani rad obezbjeđivanje značajn ih objekata organizovanje barikada i druge složene i odgovorne zadatke.

12. Stanišić Vojin, komandir SM Dobrinja i Obučina Marinko zamjenik komandira SM Dobrinja, istakli su se u formiranju i organizovanju rada SM na naj ugroženijem slobodnom području. Aerodromskog naselja i Nedjarića. Živjeti i raditi na području koje je izloženo svakodnevnim ratnim dejstvima i snajperom zahtjeva velika odricanja i hrabrost.

13. IVANKOVIĆ GORAN, milicionar rasporedjen na poslove i radne zadatke veziste, gotovo sve što je napisano o sistemu veze i kontroli informacija njegove su zasluge.

S

Slijedi spisak poginulih boraca-milicionara koji su se isticali svojom hrabrošću i punom odanošću i idejama i ciljevima srpskog naroda, zato predlažemo da se oni prvo posmrtno odlikuju, pa onda ostali po zaslugama.

1. GOVEDARICA (BRANKO) MOMČILO,	17.6.1992.godine	Dobrinja
2. ŠHOVAC (NIKOLA) SINIŠA,	12.5.1992. "	Hadžići
3. KABLAR (BRANKO) DRAGO,	15.5.1992.	Kula
4. MIJANOVIĆ (DJURČ) MIROSLAV,	02.6.1992.	Ahatovići
5. TIMOTIJA (PERO) MILAN	3.6.1992.	Trnovo-Balice
6. KEŠELJ (TIHOMIR) GOJKO,	6.6.1992.	Rakovica
7. KOVAČEVIĆ, (BOGDAN) DRAGAN	8.6.1992.	Vraca
8. RADOVANVIĆ MIRKO	13.6.1992.	D.Kotorac
9. KOKOT (ZDRAVKO) BORO	13.6.1992.	D.Kotorac
10. MEDJO RANKO	13.6.1992.	D.Kotorac
11. VASILJEVIĆ (MIODRAG) SRDJAN	17.6.1992.	Dobrinja
12. KOVAČ (MILANKO) BOŽIDAR	18.6.1992.	Kasindolsk

02970073

13 . KENJIĆ (SLOBODAN)ŽELJKO	18.6.1992.	Dobrinja
14. DRVODELJA (MIRKO) DRAGAN	19.6.1992.	"
15. ŠUČUR ^{STANKO} BOŽIDAR	26.6.1992.	Nedjarići
16. PANJIĆ(LJUBAN) MLADEN	21.6.1992.	Dobrinja
17. LALOVIĆ(MILORAD)ALEKSANDAR	2.7.1992.	Nedjarići
18. MILIĆ(TOMISLAV) ZORAN	18.7.1992.	Ilidža-R.Most
19. SIMUNOVIĆ(SLAVKO)DRAGAN	18.7.1992.	" "
20. TODOROVIĆ(LAZAR) JOVICA	19.7.1992.	Nedjarići
21. GAVRIĆ(DJORDJO) RANKO	21.8.1992.	Krupac
22. PRŽULJ(VELJKO) NEBOJŠA	22.09.1992.	Ilidža
23. BOTNIĆ NENAD	24.8.1992.	Djedove Njive
24. LUČIĆ(MOMIR)ALEKSA	25.8.1992.	Punkt Škrba
25. ANDRIĆ(MLADEN) MOMIR	6.9.1992.	" "
26. MILIDRAG(RATKO)RELJA	17.9.1992.	Stup-Cenex
27. GOLIJANIN(SRETO)BOBAN	20.9.1992.	" "
28. KOMARICA(BOGOLJUB)DRAGAN	1.12.1992.	Zoranovo
29. BOŠNJAK(JOVO)PREDRAG	1.12.1992.	"
30. ŠAROVIĆ(MIHAJLO)PREDRAG	18.12.1992.	Vreoca
31. ŠUČUR(VLADO)RANKO	27.1.1993.	Doglodi
32. KULJANIN(JOVAN)VESELIN	25.2.1993.	Azići
33. PANTIĆ MILE	21.3.1993.	D.Kotorac
34. BUNJEVAC(SVETISLAV)DRAGAN	14.6.1993.	Orahovica-Goražde
35. GOLUBOVIĆ(ŽARKO)MIHAJLO	14.6.1993.	"
36. GAGIĆ(SLOBODAN)DARKO	14.6.1993.	"
37. ČEHA (UROŠ)ZORAN	4.8.1993.	Igman
38. MILIĆ SINIŠA - MONGO		ILIDŽA

Predlažemo da KOVAČ TOMISLAV u dogovoru sa komisijom za odlikovanj da svoje mišljenje o vrsti odlikovanja za svakog pojedinca.

Министарство унутрашњих послова
 ПОСЛАНИК ССЈБ ИЛИДЖА

Momir Glavaš

[Handwritten signature]